



## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet**

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

**Stengel, Georg**

**Ingolstadii, 1651**

6. Deu[m] per paruos magna patrasse.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-45686**

684 Cap. L. Vnnersum Pygmeis, Gigantibus, alijsq; monstris orati  
motuum, & sensuum, & cogitationum organa in exiguum in-  
cludere corpus, est maioris operæ, si res ipsa spectetur, quam  
in grandem quamdam capacitatem. Quod videre est etiam in  
rebus artefactis: ut si quis Iliadem totam in nucem condar-  
vel sub musca ala quadrigam. Deniq; vel Etnicus docuit,  
*nihil tam paruum esse, quod non gloriam parere posset.*

Plin. lib. 15.  
nat. hist. c. 14.

V.

Dion. lib. 60.

Matth. 6, 27.

Michael Ri-  
tius lib. 1. de  
Francor. re-  
gib.

Quin sæpe etiam ipsa vel paruitas, vel deformitas punit  
utilitatem. Asinius Gallus, Drusii frater veterinus, ut deo et  
Dione accepimus, etsi Claudio Augusto insidiatus esset, non  
tamè extremo supplicio, sed exilio tantum multatus est; idò,   
quia nec ad suum facinus exercitum parauerat, neque pecu-  
niam contraxerat: item quod statura minima ac summa de-  
formitate velut monstrosus despiceretur, ridiculusque magis  
quam metuendus esse videretur. Rideantur sane monstra,  
dummodo rideantur ad incolumentem. Huic Asinio contem-  
sus profuit, perijset, nisi fuisset monstrosus. Alijs quid ob-  
fuit staturæ breuitas? quam tollere non fuit in illoru; potesta,

*Quis vestrum, ait Seruator, cogitans potest adycere ad sua  
ram suam cubitum unum? At ipsa breuitas nonnullis nomen  
fecit. Refert enim Michaël Ricius, Pipinum, qui Chileno  
rege fugato, ex Austrasia migrans prætorij præfetus creatus  
est, tam breuem corpore fuisse, ut pueri cognomen illi indi-  
vit. Quod si verò exiguitas staturæ alijs non nomen, tamen  
gratiam dedit, ut Menestrati apud Lucillium in Græcis Epi-  
grammatis; & Faustulo apud Ausonium, qui ita in eum lusit:*

*Faustulus insidens formicæ, ut magno elephanto  
Decidit, & terra terga supina dedit.*

*Moxq; idem ad mortem est multatus calcibus iuu;*

*Perditus ut posset vix retinere animam,  
Vix tamen est fatus: Quid rides improbus inor,*

*Quod cecidi? cecidit non aliter Phæthon.*

VL

Quam multi nihil haberent, quod inter confabulandum  
loquerentur, nisi in masculos dicta dicerent? nisi eorum vi-  
litates dipulo different, & nescio quas non instituerent com-  
parationes? Nimirum existimant, eos qui paruanorunt tan-  
gere, optimos esse iaculatores. Aliter judicauit Christus, qui  
postquam

postquam interrogauerunt discipuli: *Quis, p̄t̄as, maior est in regno cœlorum?* aduocans parvulum, statuit eum in medio eorum, & dixit: *Amen dico vobis, nisi conuersi fueritis, & efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum cœlorum.* *Quicumque ergo humilianerit se sicut parvulus iste, hic est maior in regno cœlorum.* Et quis suscepit unum parvulum talem in nomine meo, me suscipit. Qui autem scandalizauerit unum de pusillis istis, qui in me credunt, expedit ei, ut suspendatur mola asinaria in collo eius, & demergatur in profundum maris. Scilicet quæ oculis apparent magna, miratur mundus. Deus autem intuetur cor. *Non Isa. 55 8.* enim, ait, cogitationes mee cogitationes vestra: neq; via vestra via mee, dicit Dominus. *Quia sicut exaltantur cali a terra, sic exaltata sunt via mee à vijs vestris,* & cogitationes mee à cogitationibus vestris. Hinc, que stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes: & infirma mundi elegit Deus, ut confundat fortia: & ignobilia mundi, & contemtibilia elegit Deus, & ea qua non sunt, ut ea qua sunt destrueret, ut non glorietur omnis caro in conspectu eius. Manifestè hoc mundo est demonstratum, in pugna & via storia Dauidis, contra vastum illum & gloriosum militem, gigantea superbia incidentem. Quanta hinc, ô Superi, moles stetit corporis! cuius longitudinem aiunt sex cubitorum cum palmo fuisse. Cubitus autem, si rationem Græcorum sequamur, duos pedes habuit, sive Latinorum, sesquipedem. Hæc se carnea moles lorica texit quinque millium siclorum pondatis: lanceam autem instar iugi textorij, & in hasta ferrum seu cuspidem sexcentorū siclorum habuit. Quām Martius fuit iste gigas? quām ferreus homo? quām clamosus & iactabundus Polyphemus? quām minax terror? quām vétéranus bellator? quantis viribus hastam intorquebat? quantis passibus terram tremefecit? quām metuendis vocibus territauit astra? At inde obuiam venit huic Herculi inermis ouium pastoreculus, inidoneus armis gestandis, solo baculo, lapidibus, & funda armatus. Hunc rufum adolescentem contempsit Philistæus. Sed mox sensit, ut fortior esset; humi deiectus, capite amputato, & in triumphum portato. Ita nimirum in maius superbi illius gigantis dedecus cedebat, imbelli adolescentis manu ce-

686 Cap. L. Uniuersum Pygmaeis, Gigantibus, alijsq; monstrib; ornari,  
cidisse. Ita res diuinis potius, quam humanis viribus ascri-  
bebatur. Quid non dictum, quid non cantatum, quid non fa-  
ctum, qui non erecti arcus triumphales, qui non aplausus,  
qua non acclamations excitatae fuissent, si Saul rex sua ipse  
manu hunc gigante prostrauisset? Nunc autem palam agni-  
tum est, in nomine Domini cæsum exprobratorem, fugatos ho-  
stes, victoriam obtentam fuisse. Et maior est gloria, per par-  
vum posse patrare magna. Hoc pacto, etiam posterioribus  
fæulis, Edgarus Britannorum rex statura pusillus, Rinardus  
Scotorum regem staturæ paruitatem sibi exprobrantem ad fin-  
gulare certamen prouocans, ei ostendit, virtute se, non sorte  
electum regnare. Et Iouius in vita Baizetis I. refert, à Galea-  
cio Gonzaga, statura admodum pusillo, itidem singulare cer-  
tamine, superatum esse Caroli VI. regis mareschalcul Buci-  
caldum Gallum, hominem gigantæ magnitudinis; quia  
propter voto se obstrinxit, arma se amplius non induitum.

VII.  
Plin. 17. c. 2.  
mat. hist.

Aristot. lib. 8  
de hist. ani-  
mal c. 12.  
Vide Lud. Vi-  
ue in lib. 16.  
S Aug de ci-  
vit. c. 8.  
Mela. I. 3. c. 4.

Alb. Mag.  
lib. 7. animal.  
tract. 1. c. 6.

Tam magnus cum sit in paruis Deus, laudandus est eti-  
am ab illis terræ Indiæ partibus, in quibus Spithamei Pygma-  
narrantur, ternas Spithameus longitudine, hoc est, ternos doceantur  
non excedentes, salubri calo, semperq; vernante, montibus ab Aqui-  
lone oppositis: quos à gruibus infestari Homerus quoq; prodidit. Fa-  
ma est, insidentes arietum caprarumq; dorsis armatos sagittis, verū  
tempore, uniuerso agmine ad mare descendere, & una pullosq; eorum  
alitum consumere: ternis expeditionem eam mensibus confici, aliter  
futuris gregibus non resisti. Casas eorum luto pennisq;, & antris  
putamibus construi. Scholiares in tertium Iliados scribentes  
in extrema parte Ægypti, Aristoteles in Æthiopie regione  
Troglodytica habitare, subireque cauernas, & ob eam caus-  
am Troglodytas vocari, fabulamque esse negat, quod vulgo  
de statura eorum deque pugna cum gruibus fertur. Homerus  
& Strabo Æthiopie illis partem tribuunt, Mela Arabiam.  
Quod quidam tradunt, eorum mulieres quinto anno parere,  
senescere octavo, vel, teste Alberto Magno, triennio gigere,  
ostennes mori, vt adeò breuitas vitæ breuitati statura repon-  
deat, fabulam olet, cum nos quinquaginta & sexaginta auno-  
rum pumilos spithameos viderimus, qui et si non probant ell: